

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3999/2023
15.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Добрица Милосављевић, адвокат из ..., против туженог ЈП "Путеви Србије" Београд, чији је пуномоћник Драгољуб Рајевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3083/2022 од 07.02.2023. године, у седници одржаној 15.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3083/2022 од 07.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П1 113/19 од 18.03.2021. године, ставом првим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу по основу накнаде материјалне штете због неисплаћене јубиларне награде за 30 година рада, исплати износ од 209.590,35 динара, са законском затезном каматом обрачунатом почев од 30.05.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове овог спора у износу од 103.000,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 3083/2022 од 07.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Великој Плани П1 113/19 од 18.03.2021. године, у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да му по основу накнаде материјалне штете због неисплаћене јубиларне награде за 30 година рада исплати износ од 209.590,35 динара, са законском затезном каматом обрачунатом, почев од 30.05.2017. године па до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Великој Плани П1 113/19 од 18.03.2021. године, па је одбијен захтев тужиоца да се тужени обавезе да му исплати парничне трошкове у износу од 103.000,00 динара, а тужилац је обавезан да туженом накнади парничне трошкове у износу од 38.988,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности а ревидент у ревизији не указује на друге битне повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. Истога Закона..

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог до одласка у пензију 15.12.2017. године, тако што је обављао послове рачунополагача - инкасанта, на наплати путарине на наплатној станици "ББ" у Код туженог и његовог правног претходника, тужилац је остварио континуирани рад од 30 година и право на јубиларну награду за 30 година рада, које је стекао 2009.године, пошто је радни однос засновао 1979. године. На основу тада важећих нормативних аката, односно Колективног уговора туженог из 2006.године који је био на снази 2009.године, било је предвиђено да послодавац, сходно финансијским могућностима може запосленом исплатити јубиларну награду по основу непрекидног рада у предузећу, кад запослени стекне услов за то. У време када је тужилац стекао право на исплату јубиларне награде, предузеће није имало финансијске могућности да му исплати јубиларну награду. Тужбом поднетом 31.05.2017. године тужилац је тражио да суд туженог обавезе да му накнади материјалну штету на име неисплаћене јубиларне награде, имајући у виду да је тужени 2017. године извршио исплату јубиларних награда за 30 година рада радницима на пословима инкасанта којима није извршена исплата јубиларних награда у току 2009. године, услед непостојања финансијских могућности за ту исплату. Тужени је у одговору на тужбу истакао приговор застарелости тужиоцевог потраживања и указао да запослени којима је јубиларна награда исплаћена 2017.године нису у истој ситуацији као тужилац, јер су право на исплату јубиларне награде стекли у години када је јубиларна награда исплаћивана запосленима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио, налазећи да је исплатом јубиларне награде 2017. године запосленима за 30 година стажа тужени тужиоца ставио у неповољнији положај у односу на остале запослене, што је у супротности са одредбом члана 19. Закона о раду.

Другостепени суд је, након одржане расправе пред тим судом, преиначио првостепену пресуду, тако што је тужбени захтев тужиоца одбио, налазећи да је његово потраживање застарело у смислу одредбе члана 196. Закона о раду, пошто је он право на исплату јубиларне награде стекао 2009. године, па је до подношења тужбе 30.05.2017. године протекао рок од три године прописан том одредбом Закона. Супротно налажењу првостепеног суда, другостепени суд је закључио да ни са становишта одредбе члана 18. и 19. Закона о раду, није повређено право тужиоца на јубиларну награду, имајући у виду да нема доказа да су запослени којима је јубиларна

награда исплаћена 2017. године, били у истој ситуацији као и тужилац, нити је тужилац доказао да му јубиларна награда није исплаћена с обзиром на неко његово лично својство.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 120. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, са изменама и допунама), прописано је да општим актом, односно уговором о раду послодавац може да утврди право на јубиларну награду. На основу одредбе члана 196. истог закона, са новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. Одредбом члана 18. Закона о раду, прописано је да је забрањена непосредна и посредна дискриминација лица која траже запослење, као и запослени, с обзиром на пол, рођење, језик, расу, боје коже, старост, трудноћу, здравствено стање, односно инвалидност, националну припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељење, политично или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким организацијама, синдикатима, или неко друго лично својство. На основу одредбе члана 19. истог Закона, непосредна дискриминација у смислу овог Закона је свако поступање узроковано неким од основа из члана 18. овог Закона, којим се лице које тражи запослење, као и запослени ставља у неповољнији положај у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији. Посредна дискриминација, у смислу закона, постоји када одређена, наизглед неутрална одредба, критеријум или пракса ставља или би стављала у неповољнији положај у односу на друга лица лице које тражи запослење, као и запосленог због одређеног својства, статуса, опредељења или уверења из члана 18. Закона о раду.

У конкретном случају, тужени тужиоцу није исплатио јубиларну награду за навршених 30 година радног стажа, које право је он стекао 2009. године, а тужбу ради накнаде штете поднео је 30.05.2017. године. Пошто сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе, у смислу одредбе члана 196. Закона о раду, следи да је предметно новчано потраживање тужиоца, из радног односа, застарело пре подношења тужбе, имајући у виду да се тужени, као дужник, позвао на застарелост (члан 360. став 3. Закона о облигационим односима), а застарелошћу престаје право захтевања испуњења обавезе (члан 360. став 1. Закона о облигационим односима). Исплатом јубиларне награде другим запосленима током 2017. године, тужилац није дискриминисан, јер није доказао да је у истој ситуацији као и та лица у погледу стицања права на исплату јубиларне награде, нити је доказао да му јубиларна награда није исплаћена с обзиром на неко његово лично својство.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да рок прописан одредбом члана 196. Закона о раду, тече од 2017. године када је јубиларна награда за 30 година стажа исплаћена другим лицима. Супротно тим наводима ревизије тужиоца, то што је другим лицима тужени исплатио јубиларну награду за 30 година стажа 2017. године није битна чињеница јер рок застарелости потраживања из радног односа, од три године, прописан одредбом члана 196. Закона о раду, почиње да тече од дана настанка обавезе (члан 361. Закона о облигационим односима), која је у конкретном случају настала

2009. године, када је тужилац навршио 30 година радног стажа. Због тога, тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1., 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**